

فیتنہ یا لبہر خو کرنا جلکی

وہرگیڑان

بیگھس اسماعیل عمر

نقیسین

د. عبدالرزاق بن عبدالمحسن البدر

مزگہفت

www.mzgaft.com

زنجیرا نامیلکین ۵. عبد الرزاق بن عبد المحسن البدر

نفیسین: د. عبدالرزاق بن عبد المحسن البدر

وهرگیران: بیکهس إسماعیل عمر

پیداجوون: عبدالخالق بهرواری

دیزاینا نافه پروک و بهرگی: نورالله سامی

هژمرا زنجیرئ: (4)

ژ بهرهمین: سایت مزگفت www.mzgaft.com

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ژ قهنجیښن خودی یښن هه ره مه زن ل سهر به نیښن وی قهنجیا
 جلاکانه ب هه می توخم وجورین خو یښن جودافه، خودی تهعالا
 ته نکیدی ل بیرئینانا نه فی قهنجیښن دکهت دهمی دبیژیت: {وَاللّٰهُ
 جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا
 تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا
 وَاَشْعَارِهَا اَثْنَا وَمَتَعْنَا اِلَى حِينٍ (۸۰) وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ
 ظُلُمًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَبِيلَ تَقِيكُمْ
 الْاَحْرَّ وَسَرَبِيلَ تَقِيكُمْ بَاْسِكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَیْكُمْ لَعَلَّكُمْ
 تُسَلِّمُونَ (۸۱) فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَیْكَ الْبَلٰغُ الْمُبِينُ (۸۲) يَعْرِفُونَ
 نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُوهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُونَ (۸۳) } [سُورَةُ النَّحْلِ:
 ۸۰-۸۳].

ئانکو: وخودی مالین هه وه یښن بو هه وه کرینه جهی تهناهیښ
 وئاکنجیبوونا دگهل خیزانی، وبو هه وه دانایه دهمی هوین
 دئاکنجی، ودهمی هوین ل سهر وهغری هوین ژ پیستی گیانه وهران

بو خو چادر وخیقہ تان ژئی چیبکهن، فیجا دەمی هوین ددنه ری،
 ودهمی هوین ددانن ئەو بو ههوه دسقن، ووی ژ هریا پهزی
 وخیستران ومویی بزان جلك وناقمالی ونقین وتشتی جوانیی
 پی دایه ههوه، هوین خوشیی پی ببهن، ههتا دهمهکی
 دەسنیشانگری کو دەمی ساخیا ههوهیه.

وخودی ئەو تشت دایه ههوه پی هوین خو ددنه لبن سیهرا وی،
 وهکی داروبار وتشتین دی، و د چیاپان را وی شکفت یین داینه
 ههوه هوین ل دەمی ههوجهیاپان خو فیرا بگههینن، و ژ هری
 وپهنبی وی جلك ژئی داینه ههوه، فیجا ئەو ههوه ژ گهرمی
 وسهرمایین بپاریزیت، ووی ئەو تشت ژ ئاسنی دا ههوه یی دربین
 شهراپان ژ ههوه دویر دکهن، فیجا کا چهوا خودی ئەف قهنجیه
 دگهل ههوه کرن، ودهسا ئەو قهنجیا خو ل سهر ههوه پیک دئینیت
 کو دینئ راست بو ههوه ئاشکهره کریه؛ دا هوین خو ب دەست
 فهرمانا خودایین خو یی بتنی فه بهردهن، و چ ههفیشکان بو وی
 د پهستنن دا چینهکهن.

قیجا - ئەی پیغەمبەر - ئەگەر وان پشتی وان نیشانیی خودی دیتین، وەر وان پشت دا تە تۆ بخەم نەکەفە: چونکی هەما ب تنی لەر تە ئەو تۆ بشیوہکی ناسکەرا گەھاندنا وی تشتی بکە ی تۆ پی ہاتیہ ہنارتن، وراستە ریگرن - ہیدایەت - خەما مەیہ. وئەف بوتپەرئسە قەنجییا خودی ب ہنارتنا محمد ی -سلاف لی بن- ل سەر خۆ دنیاسن، بەلی ئەو ہەر گاوریی ب پیغەمبەرینییا وی دکەن، وپترییا وان یین گاوریی ب پیغەمبەرییا وی دکەن، ئەون یین باوہریی پی نا ئینن. [سُورَةُ النَّحْلِ: ۸۰-۸۳]

ژقان ئایەتان خودی - ہەر یی قەدر بەرز وبلند - قەنجیین خۆ لەر بہنیین خۆ دیار کر، کو بو وان دانایە ئەو جلک یین وەکی کراسی وشتین وەکی وی ئەو لەر خۆ دکەن، ژ جلکین پەنبی وئەوین دەینە چیگرن ژ داقین جورەکی گیایی، و ژ یین ہریی دەینە چیگرن، و خۆ پی دیاریزن ژ نەخوشیا گەرمی و سەرمایی، و خۆ پی جوان دکەن و خەملا خۆ پی دکەن، و عەرەتی خۆ پی دقەشیرن.

و چ گومان تیدا نینه کو جک قهنجی ومنهتهکا مهزنه، لهوما
 پیټقیه لسهر مروقی باوهدار نهو سوپاسیا خودی بکهتن سهرا فی
 چهندی، ودگوهداری و رازیبونا خودی دا و کاری نهو پی نیژیکی
 خودی دبیت بکاربینیت، ویی هشیار بیت هشیاریهکا زیده د بهر
 کرنا جلکی دا سهریچیا فهرمانیت خودی نهکته، بهلکی دقیت
 پیگریی لسهر شیوه وجور ومهرج و وئادابین لهر کرنا جلکی
 بکهت یین شهریعتی خودی پی هاتی.

و دفی دهرگههی جلکان دا بلا مروقی موسلمان یی ئاگههدار و
 هشیار بیت ژ فهد و فیل و خاپاندنیت شهیتانی، ورپکین وی یین
 قهشارتی ژبو لادانا مروقی ژ راستی ب تایبهت دفی دهرگههی دا،
 و یی هشیار بیت نهو وی نهئیخیه چ سهریچیان، و خودی
 دیارگریه کو دوژمنکاریا شهیتانی بو مروقی دفی چهندی دا و
 تشتین دیترا کهقنه، وخودی تهعالا بهحس کریه کا چهوا حيله
 ل ههر دوو دهیبابین مه -ئادهم و چهوایی - کر، و وهسوهسه بو
 وان چیکر، ههتا بی فهرمانییا خودی کرین، داکو نهو جهی ژ
 عهورهتی وان هاتیه قهشارتن بو وان دیار بکهتن، ونهو بقی

چہندی و ب چہند ریکیں فہشارتی ہاتہ وان، و خو بو وان دیار
 کر وہکی کہسہکی شیرہتکاری ئەمین و خیانہتنہکەر، ولسەر فی
 چہندی بو وان سویند خوار، ہہتا وی ئەو ہہردوو خراندن، نانکو
 ئەو ژ پلہیا وان یا بلند ئینانہ خوار ئەو پلہیا کو دویر بین ژ
 گونہہی و بی فەرمانیا خودی و ئەو ئیخستنہ د گونہہی دا

خودی تہعالا دبیریت: { وَيَاٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا
 مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِيْنَ
 (۱۹) فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ
 سَوْءٍ تِهْمًا وَقَالَ مَا نَهٰكُمَا رَبُّكُمَا عَن هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّا اَنْ تَكُونَا
 مَلَٰكِيْنَ اَوْ تَكُونَا مِنَ الْخٰلِدِيْنَ (۲۰) وَقَاسَمَهُمَا اِنِّي لَكُمَا لَمِنَ
 النَّٰصِحِيْنَ (۲۱) فَدَلَّلَهُمَا بِغُرُوْرٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا
 سَوْءٌ تُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيَّهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰهُمَا
 رَبُّهُمَا اَلَمْ اَنْهٰكُمَا عَن تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَا اِنَّ الشَّيْطٰنَ لَكُمَا
 عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ (۲۲) قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا
 لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ } [سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ: ۱۹-۲۳]

ئانکو: و ئه‌ی ئادهم تو وهه‌قژینا خو حه‌وا د به‌حشتی دا ئانگی
 ببن، و ل چ جهی هه‌وه بقیت ژ فیقیی وی بخون، وهوین نیژیکی
 فی داری (یا کو بو وان هاتییه ده‌سنیشانکرن) نه‌بن، فیجا نه‌گه‌ر
 هه‌وه وه کر هوین دی ژ وان زورداران بن یین پیل ل توخویبین
 خودی داناین.

ئینا شه‌یتانی بی فه‌رمانییا خودی ئینا سهر دلئ ئادهمی
 وحه‌ووایی، کو ئه‌و ژ وی داری بخون یا خودی ئه‌و ژئ پاشقه
 برین: دا ئه‌و جهی ل به‌ر وان هاتییه فه‌شارتن ژ عه‌وره‌تی وان بو
 وان ئاشکه‌را ببیت، وشه‌یتانی بو سهردابرن گوته وان: هه‌ما ژ به‌ر
 هندئ خودایی هه‌وه هوین ژ خوارنا فیقییی فی داری پاشقه برن:
 دا هوین نه‌بنه فریشته، ودا هوین نه‌بنه ژ وان یین د به‌حشتی
 دا هه‌ر وه‌ر زیندی دمین.

و شه‌یتانی بو ئادهمی وحه‌ووایی سویند ب خودی خوار کو وی
 دقیت شیره‌تی ل وان بکه‌ت وئه‌و دقئ چهندئ دا که‌سه‌گی
 شیره‌تکاره. به‌لئ وی دره‌و دکر بیگومان.

ئینا وی ئەو هەردو خپاندن و دسەردابرن، ووان ژ وی داری خوار
یا خودی ئەو ژئ پاشقە برین، ئینا دەمی وان ژئ خواری،
عەورەتی وان لېەر وان دیار وئاشکەرا بوو، وئەو تشتی خودی ئەو
بەری هنگی پی ستارەکرین ئەما، قیجا وان دەست دانە بەلگین
بەهەشتی و دانانە لېەر خۆ، و قیان شەرم و عەورەتی خۆ
قەشیرن، و خودایی وان گازی وان کر و گوت: ئەری ما من هوین
ژ خوارنا وی داری نە دابوونە پاش، و ما من نە گۆتبوو هەوہ:
ھندی شەیتانە دوژمنەکی ئاشکەرایە بۆ هەوہ؟ و ژ قی ئایەتی
دیار دبیت کو دیارکرنا عەورەتی کارەکی مەزنە، و تشتەکی کریتە.
وئادەمی و حەوایی گۆتن: ئەی خودایی مە، مە ب خوارنا ژ داری
زۆرداری ل خۆ کر، و ئەگەر تو ل مە نەبۆری و دلۆقانییی ب مە
نەبەمی مسوگەر ئەم دی ژ وان بین یین بار ویشکین خۆ ل دنیایی
و ئاخەرەتی بەرزەکرین. و ئەقە ئەو پەیف بوون یین ئادەمی ژ
خودی وەرگرتین و دوعا بۆ خۆ پی کرین حەتا خودی ل وان
خوش بوو و ئازا کرین ژ وی خەلەتی. [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ۱۹-۲۳]

پشتی قی چندی خودی د لوفانیا خو گه‌هاندۀ وان، و منهت ل
وان کر ب لیبورینی ژ خه‌له‌تیا وان، و ئەو گونه‌ها وان ژیبـر

هر وهکی خودی دبیژیت: { وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ (۱۲۱) ثُمَّ
أَجْتَبَهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ (۱۲۲) } [سُورَةُ طه: ۱۲۱-۱۲۲]

ئانکو: و ئادهمی بئ فەرمانییا خودایی خو کر، ب خوارنا ژ وی
داری یا خودی گوئییی خو نیژیک نه‌که به‌لی ئەو ژ ری دهرکت
و هاته سهردابرن. لی پاشی خودی ئادهم هه‌لبزارت. و نیژیک کر،
و ته‌وبه‌یا وی قه‌بویل کر، و ئەو راسته‌ری کر. [سُورَةُ طه: ۱۲۱-
۱۲۲]

و دگه‌ل قی چندی ژ هیشتا ئبلیس هر به‌رده‌وامه لسه‌ر
به‌زاندنا سنوران، ب چ ره‌نگان لبر نینه سه‌رپیچیا خودی
به‌یلت، و یی پژده و گه‌له‌کی پژده ئەو دوینده‌ها وان ژ ی ب
خرینیت و سه‌ردا ببه‌ت کا چه‌وا دایاباین وان یین ده‌سپیک
خراندین، ژ به‌ر قی چندی ئاخفتنا خودی هر وهکی دیار ژ
رسته‌به‌ندیا نایه‌تی یا هاتییه ئاراسته‌کرن ژبو دوینده‌هی، دا ئەو
د ئاگه‌هدار و هشیاربن ژ ئەقی سه‌ردابره‌کاری فتنه‌کار، دا ئەو وان

سهردانهبت و خرابیی و دودلیی نهئیخیته سینگی وان، کا چهوا
 دگهل دهیبابان کر، خودی تهعلا گوتیهه: { يَبَيِّنْ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا
 عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ تَكُمُ وَرِيثًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
 ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ } [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ٢٦]. ئانکو:
 نهی دویندهها ئادهمی ب راستی مه جلکهکی دایه ههوه عهورهتی
 ههوه فهشیریت، و ئهفه جلکی فهره، و جلکهک بو جوانیی و
 خهملاندنی مه یی دایه ههوه، و جلکی تهقوایی کو هوین پیگیری
 ب فهمانیی وی بکهن و ئهفه باشتین جلکه بو مروقی خودان
 باومر. و ئهفه ههمی منهته خودی دگهل ههوه کری، و ژ نیشانیت
 خودینی و قهنجی و دلوقانیا خودی نه ئهوه دگهل بهنیین خو
 دکته، بو هندئ کو بیرا وان بینیت بقان قهنجیا. [سُورَةُ الْأَعْرَافِ:
 [٢٦

وخودی بیرا وان ئینا ل وی تشتی ئینا یی وی منهت پی ل وان
 کری، و لبهه وان ب ساناهی و بهرفرهه کری جلکی ژ نافدا و
 سهرفه، فیجا جلکی ژ نافدا تهقوایا خودی یه، و ئهوه یی بهردهوامه
 دگهل مروقی و نه د رزیت و نه پیچ دبیت، هندی مروقی پاراستنی

لسہر بکھت، و ئہو خہمل و جانیه بو دل و پوحنی، و جلکئی ژ سہرفہ ئہوہ یئ مروفی موسلمان لہر خو دکھت و پی عہورہتی خو ستارہ دکھت، و عہورہتی خو پی فہدشیریت و ہہرہوسا جوانیه بو مروغان.

و ئہگہر مروفی جلکئی خو یئ ژ سہرفہ ژ دەست دا یان ژبہر خو کر دئی شہرمزاریا وی دیار بیت، و ئہفہ بہلگہیہ کو دیار کرنا عہورہتی ژ تشتین ہہرہ مہزنن، و ئہو بو تہبیعہتی مروفی زیدہ تشتہکی کریتہ بہیتہ دیتن، ژبہر فی چہندی دبیزنی شہرمزاری؛ چونکی خودانی وئی پی شہرمزار و روی رہش دبیت، ہندیکہ جلکئی فہشارتیہ یان جلکئی ژ ناقدایہ ئہو تہقوایہ، فیجا ب تہخمینکرنا نہمانا وئی، عہورہتی فہشارتی ئاشکہرا دبیت، و ئہو کہسہ رویرہشیئ و ہتکبہریئ و ہردگریت، و دکہفیتہ جورین خرابکاریئ و رہزیلیئ، و بقی چہندی رويس دبیت ژ کراسی شہرمی - حہیایی - و ترسا ژ خودی، و بہریخودانا وی، و ژ ستارہکرنی و پاقرئی و چہندین تشتین دیتر ژبلی فان، ژبہر فی چہندی خودی گوتییہ: { وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ } ئانکو: و

جلکئ ته قوایی و نهو باشتین جلکه بو مروقی خودان باوهر.
چونکی نه گهر یی باش بیت دی سهرقه ییا وی ژی باش بیت،
ونه گهر خراب بیت دی سهرقه ییا وی ژی خراب بیت.

پاش خودی پستی به حسنی نهقی قهنجیی کری و ئاخفتنا خو
ناراسته ی دوینده هی کر و گوت: { يٰبَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ
كَمَا اَخْرَجَ اَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ
تِهَمًا ۗ اِنَّهُ يَرٰنَكُمْ هُوَ وَقَبِيْلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ اِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيْطٰنَ اَوْلِيَاءَ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ } [سُورَةُ الْاَعْرَافِ: ٢٧]

ئانکو: نه ی دوینده ها ئاده می بلا شهیتان هه وه نه خاپینیت،
وگونه هی ل بهر هه وه شرین نه کهت، ههر وه کی وی ل بهر
دهیبا بین هه وه ئاده م وحه وایی شرین کری، قیجا ژ بهر هندی وی
نهو ههر دو ژ بهه هشتی ده ریخستن، نهو وان جلکین خودی نهو
پی ستاره کرین ژ بهر وان دکهت: دا عه وره تی وان نیشا وان بدهت.
هندی شهیتانه نهو و دوینده ه و نفسی وی هه وه دبین بیی هوین
وان ببینن، قیجا لی دهشیار بن. و مه شهیتان یین کرینه دوست
وسه رکار بو وان گاورین - کافرین - باوه رییی نه ئینن ب ئیک

خودی پہرِیسیی، وراستگو دهرئیخستنا پیغہمبہری وی، وکار
 نہکرن ب شہریعتی وی. [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ۲۷]

لہوما خودی دویندہہا ئادہمی ئاگہہدار وھشیار کر، شہیتان فی
 ب سہری وان ژی بینیت کا چہوا ب سہری دہیبابین وان ئیناتی،
 کو گونہہی وسہریچیا خودی لہر وان ب خہملینیت، ودلی وان
 بہتہ تشتین حہرام، و وان بیخیتہ خہلہتی.

ہہروہسا خودی تہعالا گوتیہہ کو ئەف دوژمنہ وان دبینیت،
 بشیوہکی ئەو وی نابین، و مالکی کوری دیناری دگوت: ((
 دوژمنی تہ، تہ دبینیت و تو وی نہ بینی ئەفہ تشتہکی گہلہکی
 گران و بزہحمہتہ، بو وی نہبیت یی خودی وی بیاریزیت))

وئہگہر فی دوژمنی ب زیدہییا فندو وفیلین خو، و ب ہزرکرنا
 دگونہہی دا، و ب دودلیی شیاہیت دہیبابان ژ بہحہشتی دہریخیت
 پا بو وی ساناہیترہ ئەو بشیت تشتہکی زیان تیدا ہہبیت
 ژئہنجامی وہسوسا ئەو د ئیخیتہ دناف وان دا زیانی بگہہینتہ

دویندهه، بتایبه تی ژنکی، ژبه ر زیده لاوازی و کیم تیگه هشتنا گه لهک ژ وان.

و ب ئەفئ ئاگه هدارکرنا ب هیژ، خودئ دویندهها ئادهمی یین ئاگه هدار وهشیار کرین کو ئەو بهردهوام خو پاریزن ژ فیل گونهه وودلیا - شهیتان - دئیخیته لسه ر دلی، ژبه ر فئ چه ندئ خودئ ئەف ئایه تا پیروز بقئ چه ندئ دوماهیك ئینا ده می دبیزیت: { إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ } ئانکو: مه شهیتان یین کرینه دوست و سه رکار بو وان گاوری - کافرین - باوه ریئ نه ئین ب ئیک خودئ په ریسی، وراستگو ده ر ئیخستنا پیغه مبه ری، وکار نه کرن ب شه ریعه تی وی.

به لئ مروقیئ باوه ردار شهیتانی چو دهسته هلات و سه رکاری لسه ر وان نینه، هه ر وهکی خودئ دبیزیت: { إِنَّمَا سُلْطَنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ } [سُورَةُ النَّحْلِ: ۱۰۰].

ئانکو: هه ما ده سه هلاتا وی - ئبلیسی - بتنی ل سه ر وانه یین ئەو وی بو خو دکه نه سه رکار وگوه دارییا وی دکه ن، وئهوین - ژ به ر گوه دانا شهیتانی - شرک بخودئ کرین. [سُورَةُ النَّحْلِ: ۱۰۰]

ژبه ر قی چندی هندی ریژهیا باوهریی - نیمانی - لنک مروقی
کیم بیت دی کوونترولاً شهیتانی لسهر مروقی زالتر بیت.

پاش خودی دگهل دویندهها ئادهمی ئاخفت بئاخفتنهکا دیتر ههر
د قی رستا ههر ب جلکان فه گریدای و گوتی : { يَبْنِيْ اٰدَمَ
خُدُوْا زَيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا ۗ اِنَّهٗ لَا
يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ (۳۱) قُلْ مَنْ حَرَّمَ زَيْنَةَ اللّٰهِ الَّتِيْ اَخْرَجَ لِعِبَادِهٖ
وَاطْيَبَّتْ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كَذٰلِكَ نَفْصَلُ الْكٰتِبِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ (۳۲)
{ [سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ: ۳۱-۳۲]

ئانکو: ئەی دویندهها ئادهمی لدهمی کرنا ههر نپیژهکی هوین ب
سهروبهرهکی هوسا بن یی شهریعهتی فهرمان پی ل ههوه کری،
کو جلکهکی وهسا بیت عهورهتی ههوه فهشیریت، ویی پاک وبژوین
بیت، وهوین ژ ویی تشتی پاقر یی خودی دایه ههوه بخون وفه خون
ونافنجی بن، ومهزاختنا زیده، وسنوران نه بهزینن، هندی خودی
یه چهژ ژ وان ناکهت یین دهستبهردانی وزیدهگافییی د خوارن
وفهخوارن وکارین دی دا دکهن .

تو - ئەى پىغەمبەر - بىژە وان موشرکان: ئەرى كى ئەو جلكى باش يى خودى كرىيە خەمەل بۆ ھەوہ ل سەر ھەوہ حەرام كرىيە؟ وكى خۆشيبەرن ب رزقى حەلال يى خودى ددەت حەرام كرىيە؟ تو - ئەى پىغەمبەر - بىژە وان موشرکان: ھەدى ئەو جلك و خوارن وقە خوارنىن پاقژن يىن خودى حەلال كرىن، ئەو د ژىنا دنيايى دا بۆ وانە يىن باوہرى ئىناين، وخەلكى دىتر پشكدارى تىدا دگەل وان كرىە، و ل رۆژا قىامەتى ئەو بۆ وان بتنى نە، ونەھا ھوسا وەكى قى بەرفرەھكرنى ئەم ئەفان ئايەتا شروفا دكەين بو يى بزانيەت چ بۆ دنئىتە گۆتن، وتىبگەھىت. [سُورَةُ الْأَعْرَافِ: ۳۱-۳۲]

ل قىرى خودى گوتىيە كو وى بو بەنىين خۆ تىشتىن جوان وب خەمەل يىن دياركرين ژ جورين جلكى ب جوداھىيا رەنگ و جورين وان فە، و رزقى پاقژ و خوش ژ خوارنى وقە خوارنى ب ھەمى جورين خوقە، ئەف ھەمى تىشتە بنىياتى وان ئەو ھەر ژ دەستپىكى دەستوىرى پى داينە و د حەلالن، ئەو نە بيت يى شەرىعەتى حەرام كرى، و بو كەسى نىنە ئەو تىشتەكى ژفان حەرام بکەت ئەگەر بەلگەكى شەرىعى يى دروست پى نەبىت.

ژبہر ہندی خودی تہعالا گوتیہ: { قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي
أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ } نانکو: تو - ئہی پیغہمبہر - بیڑہ: ئہری کئی ئہو
جلکی باش یی خودی کریہہ خہمل بو ہہوہ ل سہر ہہوہ حہرام
کریہہ!؟

نانکو ئہو کیہہ خو پیش دئیخیت وبستہہیی دکہت بو حہرامکرنا
تشتی خودی پی قہنجی دگہل بہنیین خو کری!؟ و ئہو کیہہ
بہرتہنگافیی بو وان چیدکہت ئہوا خودی ل وان کریہ بہرفرہہی؟
!ژبہر فی چہندی بنیاتی ئہقان تشتان یین کو دبیزنی - عادات -
ژ خوارن وفہخوارن وجک و ہاتن وچوونی و ناخفتنی و ہہمی
ئہو رہفتارین روظانہ حہلالیہ، وتشتہک ژوان ناہیتہ حہرامکرن
ئہو نہ بیت یا خودی وپیغہمبہری وی ﷺ حہرام کری، فیجا چ
دہقہکی دیار وئاشکہرا پی ہاتبیت، یان بکہفیتہ لبن یاسایہکا
گشتی یان پیقہرہکی دروست، ئہگہر نہ، ہہمی عاداتین مروفی
حہلالن.

ہہر وہکی ئہو دہقی بہری نوکہ بویہ بہلگہ ژ گوتنا خودی تہعالا،
ہہر وہسا گوتنا وی دہمی دبیزیت: { هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي

الْأَرْضِ جَمِيعًا { [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۲۹] نَانكو: ئه وه - خودی یه - یی
 هر تشته کی ل ئه ردی بو هه وه چیکری ژ قه نجیا خو دا هوین
 مفاپی ژئی وهر بگرن. وهه وهسا چه ندين دهقین دیتر. [سُورَةُ الْبَقَرَةِ: ۲۹]
 و خودی فه رمان ل به نیین خو کریه لهر خو کرنا جلاکان، چ
 جورین تایبهت ژئی ده ستنیشان نه کریه کو دقیت پیگری پی بهیته
 کرن، به لکی ئه ف چه نده دزقريت بو عاداتین مروقان ونه ریتین
 وان، به لی شه ريعه تی خودی یی هاتی ب کومه کا کونترول
 ومه رجان دقیت لهر چاف بهینه وهر گرتن د ئه و جلی دهیته
 لهر کرن، و ژ ئه فی چه ندی زانایان ب به رفره هی دچه ندين
 په رتوکان دا یین به حس لی کرین ژوانا:

یا چه رامه بو مروقی موسلمان جلاکه کی هوسا بکه تی خو پی وه کی
 گاوران - کافران - لیبکه ت، و یا بنه جه بوی ژ پیغه مبه ری ﷺ کو
 وی پاشقه لیدان - نه هی - یا کری ئه م خو وه کی وان لیبکه ن
 دگه له ک فه رموده یان دا، هر وه کی دقئ فه رمودئ دا هاتی کو
 پیغه مبه ری ﷺ گو تییه: " مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ " (1) نَانكو:

(1) اخرجه ابو داود في السنن (1304) واحمد في المسند (05/2) عن ابن عمر و صححه الألباني في صحيح الجامع (9416).

یئ خو وهکی مللهتهکی لیبکته ئه و ژوانه. و ژ عبدالله بن عمرو بن العاص خودی ژئ رازی بیت کو پیغه مبهری ﷺ دوو پارچین جلیکین زهر لبهر دیتن هاتبوونه بویاغ کرن، ئینا پیغه مبهری گوتی: ئهفه ژ جلیکین گاورانه لبهر خو نهکه (2) (دیاره ئه و جلیکه ب وی رهنگی و شیوهی - سیمایی جلیک گاورین وی سهردهمی بوو) و ئهفه بهلگهکی دهقا ودهفه لسهر چه رامبینا خو وهکی ئیکلیکرنا دگهل گاوران د جلیکی وسهروبهر و دیمه نی دا، وهکی لبهرخوکرنا پهنته رپوئی تهنگ یئ کو عهورهت تیدا دیار دبیت، یان لبهرخوکرنا جلیکین وینیت نیشانییت گاورین لسهر وهکی خاچی وشتین هوسا، یان لبهرخوکرنا جلیکین تشتین چه رام لسهر وهکی وینین تشتی زیندی، یان لبهرخوکرنا جلیکهکی تایبته بیت ب گاوران فه وهوسا.

ههروهسا چه رامه لسهر زهلامی ئه و جلیک نارمیشی - چه ریری - لبهرخو بکته، ژ بهرکو یا هاتیه بنهجه کرن ژ عمر بن الخطاب خودی ژئ رازی بیت کو پیغه مبهری ﷺ گوتیه: " لَا تَلْبَسُوا

(2) رواه البخاري (4385) و مسلم (9602)

الْحَرِيرِ؛ فَإِنَّهُ مَنْ لَبَسَهُ فِي الدُّنْيَا لَمْ يَلْبَسْهُ فِي الْآخِرَةِ" (3) ئانکو: هوين جلکئ ئارميشى نه که نئ: چونكى يئ ل دونيايئ بکه تئ ئه و ل ئاخره تئ ناکه تئ. هه ر ژئ هاتيه فه گوه استن کو پيغه مبهري ﷺ گوتيه: " إِنَّمَا يَلْبَسُ الْحَرِيرَ مَنْ لَا خَلَقَ لَهُ" (4) ئانکو: هه ما ئه و جلکئ ئارميشى دکه تئ يئ بقیئ ل ئاخره تئ چ به هر ژئ نه بيت. (ئانکو وهكى سزايه کئ به رامبه ر بؤ فئ کريارئ ئه و ل ئاخره تئ جلکئ ئارميشى ناکه تئ) به لئ پيغه مبهري ﷺ ده ستيريا دا يئ ئه و بکه تئ يئ خوراندن لجهه کئ له شئ وى هه بيت، هه ر وهكى د ريوايه تا ئه نس بن مالک دا هاتى خودئ ژئ رازى بيت. (5)

و حه رامه جلک به يته دريژکرن هه تا بن گوزه کان، ژبه ر فه رمووده يا عبدالله بن عمر خودئ ژوان رازى بيت کو پيغه مبهري ﷺ گوتيه: "مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خِيَلَاءَ لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ" (6) ئانکو: يئ جلکئ خو دريژ بکه ت هه تا لبن گوزه کئ ژ مه زناهي، خودئ بچافئ دلوفانيئ نا به ريخو ده تئ ل روژا قيامه تئ .

(3) رواه البخاري (4385) و مسلم (9602)

(4) رواه البخاري (5385) و مسلم (9602)

(5) رواه البخاري (9385) و مسلم (6702)

(6) رواه البخاري (5663) و مسلم (5802)

و یابنہجھ بوی ژ فہرموودہیا أبو ذر خودی ژئی رازی بیت کو پیغہمبہری ﷺ گوئیہ: " ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ، وَلَا يُرْكَبُهُمْ، وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ". قَالَ : فَقَرَأَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ. قَالَ أَبُو ذَرٍّ : خَابُوا، وَخَسِرُوا، مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : " الْمُسْبِلُ، وَالْمَنَّانُ، وَالْمُنْفِقُ سَلَعَتُهُ بِالْحَلْفِ الْكَاذِبِ " (7)

ئانکو: سئ جورین مروقان یین ههین خودی ل پروژا قیامتئ دگهل وان نا ناخفتیت، وب چافئ دلوغانیئ نا سهحکته وان، و وان ژ گونههین وان پاقرژ ناکهت، وبو وان ئەشکەنجەیهکا زور بئیش و ژان یا ههئ، سئ جاران پیغہمبہری خودی ﷺ هوسا بو وان گوت: ئینا أبو ذر خودی ژئی رازی بیت گوت: تیبچن وخوسارہتبئ ئەئ پیغہمبہری خودی ئەری ئەو کی نہ ؟ !

گوت: یئ جلکی خو شوژ دکهت ههتا بن گوزهکان، ویئ قهنجیا خو دکهته منهت، ویئ کهرهستین خو دفروشیت ب سویندین ژ درهو.

هه‌روهسان یا چه‌رامه لبرخوکرنا جلکئ خوپی ناقوده‌نگ کرنئ،
 ئه‌و هه‌ر جلکه‌که یئ کو بکه‌تئ دا کو دناف خه‌لکی دا ببیته جهئ
 ناخفتنئ، وهکی یئ جلکه‌کی بکه‌تئ ژ سه‌روبه‌ری عه‌ده‌تئ خه‌لکئ
 باژیر و ئیجاخا خو بده‌رکه‌فیت، له‌وما یا پی‌تقیه ئه‌و وی جلکی
 بکه‌تئ یئ ئه‌و دکهنئ دا نه‌ه‌ما هوسا ئیکجار یئ جیواز بیت ژ
 خه‌لکی دی و یین وهکی جلکین وی کرینئ ب تبالان نه‌هیینه
 هژمارتنئ، تنئ ئه‌و نه‌ بیت نه‌گه‌ر جلکئ وان به‌روفازئ شه‌ریعه‌تی
 بی هینگئ بو وی نینه ئه‌و خو وهکی وان لیبکه‌ت. و خوشتفیت‌ترین
 جلک لده‌ف پی‌غه‌مبه‌ری خودئ ﷺ قه‌میس بو هه‌روهکی
 دفه‌رمووده‌یا دهیکا سه‌له‌مه‌یی دا هاتی. (8)

قه‌میس: جلکه‌کئ دریاری یه ب دوو هچکان ونه‌یی ژیکفه کریه
 (ئانکو ئیک پارچه‌یه) وئه‌گه‌ری چه‌ژیکرنا پی‌غه‌مبه‌ری خودئ ﷺ
 بو قه‌میس ژبه‌ر هندئ بو چونکی هه‌می ئه‌ندامین له‌شی ستاره
 دکه‌ت پتر ژ جلکئ دبیژنئ - الإزار والرِداء - (و ئه‌و دوو پارچه‌نه
 رداء) پارچا سه‌ریه و (إزار) پارچا بنیه ژناقکئ و پیدئا)

(8) رواه ابو داود (5204)، و الترمذی (2671) و صححه الألبانی فی صحیح الجامع (5264)

و هه‌روه‌سا چونکی ته‌کلیفا وئ کی‌متره، وئی سقکه لسه‌ر له‌شی،
 و پی‌غه‌مبه‌ری خودی ﷺ حه‌ش لبه‌ر کرنا جلکین ره‌نگی سپی دکر.
 هه‌ر وه‌کی ژ عبدالله بن عباس خودی ژئ رازی بیت، کو
 پی‌غه‌مبه‌ری ﷺ گو‌تییه: " اَلْبَسُوا مِنْ ثِيَابِكُمُ الْبَيَاضَ ؛ فَإِنَّهَا مِنْ
 خَيْرِ ثِيَابِكُمْ، وَكَفُّنَا فِيهَا مَوْتَاكُمْ " (9)

ئانکو: لبه‌رخو بکه‌ن ژ وی جلکی هوین دکهنئ بلا ره‌نگی سپی
 بیت، چونکی ئەو ژ باشترین وچیت‌ترین جلکی هه‌وه‌یه، وهوین
 مریین خو ژئ دناف دا کفن بکه‌ن.

هه‌روه‌سا چینابیت ره‌نگی سو‌ری خو‌رست (ئانکو یئ چ ره‌نگین
 دی دگه‌ل تیکه‌ل نه‌بن، هه‌ما بتنی ره‌نگی سو‌ری خو‌رست بیت)
 ژبه‌ر یا هاتیه فه‌گوه‌استن ژ البراء بن عازب خودی ژئ رازی بیت
 دبیریت: " نَهَاَنَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْمِيَاثِرِ الْحُمْرِ " (10)

ئانکو: پی‌غه‌مبه‌ری ﷺ نه‌هیا مه‌ یا کری ژ - المیاثر الحمر - وه‌فه
 وه‌کی په‌رده‌کی ددانانه لسه‌ر کورتانین ده‌واری یان لسه‌ر پشتا

(9) رواه الترمذي (499) و صححه الألباني في صحيح الجامع (6321)

(10) رواه البخاري (8385) و مسلم (6602)

حیثری ژ سورہکې تاري دهاته چيکرن، يان نهو وهکې باليفهکې
 يه دهیته چيکرن ژ نارميشی ودانانه لسهر کورتانيت دهوری ولسهر
 درينستن، ونهفه چينابيت، ونهگهر هه می رهنگې سور بيت پا
 نههی دی هیش دژوارتر بيت چونکی چاقلیکرنا نه موسلمانا يا
 تیدا، وخودئ چيتر دزانيت (و نهگهر جلك نه سورہکې خوړست
 بيت، رهنهگې دی ژی دگهل بيت هينگې ژ بوچوونا دروست کو
 يا دروسته بهیته لبرخوکرنا، ژبهړ کو يا دهردو پهرتوکان دا
 هاتی کو دبيژنئ - الصحيحين - نانو صحيح البخاري صحيح
 مسلم ژ البراء خودئ ژئ رای بيت گوتییه: " كَانِ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرْبُوعًا، وَقَدْ رَأَيْتُهُ فِي حُلَّةٍ حَمْرَاءَ، مَا رَأَيْتُ شَيْئًا
 أَحْسَنَ مِنْهُ " (11)

نانکو: پیغمبر ﷺ میهقانکی روینشتبوو، ومن دیت ل خهملهکا
 سور دا چاقین من ژ وی دیمهنی جانتر نه دیته. (زانا دبيژن
 نهو جلكهکې سور بو یئ تیکهل دگهل رهنهگې دیتر لهوما دروست

(11) رواه البخاري (1553) و مسلم (7332)

دانان کو دروسته جلک ب رهنگی سور بت نهگەر یئ تیکهل بیت
دگهل رهنگهکی دیتر نهکو بهس خوړست یئ سور بیت)

ههروهسا ژبلئ قئ یا مه گوئی، چهندين نه حکامیت مهزن یئین
ههین و رپنیشاندهرین دروست نهوین شهریعهتی خودئ یئ هاتی
کو گریډاینه ب لبرخوکرنا جلکان فه، ودگهل چهندين کونترولین
دیتر کو پیقه گریډایه، نهفه ههمی بهلگهیه لسهر تامامیا
شهریعهتی، وب قئ چهندي مروف دی هیته پاراستن وسلامهت
بیت ژ فتنهیا شهیتان ب رپکا دبرخوکرنا جلکی دا دهیته
مروفی، و ب شیوهیهکی تایبته ئهرکه لسهر ئافرهتی نهو یا
هشيار بیت، وزیده هشار بیت ژ فیلین دوژمنی، و وهسواسا
شهیتانی، و پینگافیئ وان یئین بسته ه ژ دهرئیخستنا ئافرهتی ژ
جلکی وئ، وریسکرنا وئ ژ خوشهرمیا وئ، ب گهلهک جلکان یئین
هافیتینه سیک و بازارپن موسلمانا، دا ژنا موسلمان توش بکهن، و
وئ بیخنه تهقنه رهشهکا رهزیل، لهوما پیتهقی یه ئافرهتا موسلمان
خو ب پاریزیت، و ژ خودئ بترسیت، وبلا ههست ب چاقدیریا
خودایی خو بکته دنهینی وئاشکهرایئ دا، وبلا بزانیته کو

ستارہ کرنا وی و جلکی وی، داپوشینا شہرمی - حہیائی - یہ بو وی، و وہکی دہرگہئی پاراستنی یہ بو وی، دی وی ب ئانہھییا خودی پاریزیت ژ فتنہ وھیرشین خراب. و ئاخفتن لسہر جورین جلکین ئافرہتی ئەوین کەتینە بازار وسیکا ژ بو توشبوونا ئافرہتی ب گونہہئی گەلەکە، هەتا ئەفرۆ یا بویە ئاریشە بو کەسانین جامیر خووش مروف بشین جلکەکی نخافتی وستارە بو هەقژین وکچین خو بکرن. قیجا بلا ئەم هەمی پیکفە ژ خودی بترسن ژ بازارگان و دەیباب وژنک وکور وکچ وزەلاما، ژ دبابەتی جلکان دا، و بلا ئەم هەست ب بەریخودانا خودی وچاقدیریا وی بکەین دنهینی وئاشکەراییی دا و چ بتنی بین یان پیشچاف بین. خودایی مە یا - اللہ - ئەی خودانی مەزناھیی وبلندیی و خودانی قەدری بلند، جلکین تەقوایی بکە بەر دلین مە، و مە بسەرڤە ژ ی پئ بخەملینە، و منەتی دگەل مە هەمییا بکە ب شەرمی و عاقلدارییی، و مە دویر بیخە ئەی خودانی مەزناھیی وبلندیی و خودانی قەدری بلند ژ رەوشت و دلچوویی کریت، هەر تویی گوهدیری دوعیان.

لَا تُحْمِلُهُمْ وَعَلَىٰ رُءُوسِهِمْ نَارٌ كَأَنَّ النُّجُومَ بِرُءُوسِهَا تُقَالُ

مزگفت

www.mzgaft.com